Dosarul nr.4r-1582/24 Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
4-23057318-02-4r-10042024 Judecător Dorin Munteanu

D E C I Z I E
În numele legii

17 octombrie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Marcel Juganari
Judecători: Ion Bulhac și Silvia Cecan

examinînd în şedinţă publică, /fără prezența părților/ în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator Samburschi Petru împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 11 martie 2024, prin care a fost respins ca neîntemeiat demersul despre tragerea la răspundere contravențională a cet. Mîndru Ruslan, învinuit de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 64 alin. (2) al Codului Contravențional al RM. A fost încetat procesul contravențional în privinţa cet. Mîndru Ruslan, învinuit de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 64 alin. (2) al Codului Contravențional al RM pe motivul lipsei faptului contravenției.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă:

Mîndru Ruslan este învinuit de faptul că, „*la data de 20.02.2023, ora 13:00, în mun. Chișinău, str. Plaiului, a luat fetița minoră, fiica lui Mîndru Keira de la L.T. „Tudor Vladimirescu”, și până la moment nu a fost întoarsă la mamă, cea ce a fost încălcat graficul de întrevederi cu copilul*”.

Acţiunile cet. Mîndru Ruslan au fost calificate de către IP Botanica în baza art. 64 alin. (2) al Codului Contravențional al RM, în legătură cu care fapt i-a fost întocmit procesul-verbal nr. MAI05904501 din 06.04.2023.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 11 martie 2024, a fost respins ca neîntemeiat demersul despre tragerea la răspundere contravențională a cet. Mîndru Ruslan, învinuit de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 64 alin. (2) al Codului Contravențional al RM. A fost încetat procesul contravențional în privinţa

cet. Mîndru Ruslan, învinuit de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 64 alin. (2) al Codului Contravențional al RM pe motivul lipsei faptului contravenției.

Nefiind de acord cu hotărîrea nominalizată, agentul constatator Samburschi Petru a declarat recurs solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 11.03.2024, cu dispunerea rejudecării în primă instanţă.

În motivarea recursului s-au invocat următoarele motive:

- în motivarea hotărârii prin care a fost încetat procesul-verbal cu privire la contravenție s-a făcut trimitere la faptul că la data de 06.04.2023, de către agentul constatator Samburschi Petru din cadrul IP Botanica a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu seria MAI 05904501 prin care s-a constatat că **cet.. Mindru Ruslan** a incalcat prevederele art. 64 (2) din codul contraventional.
- Menționează că, în atare circumstanțe instanța de judecată la primirea hotărârii urma să țină cont de prevederile alin. (4) al art. 462 Cod contravențional, potrivit căruia hotărârea judecătorească în partea descriptivă trebuie să cuprindă: a) circumstanțele constatate în judecarea cauzei; b) probele pe care se întemeiază concluzia și motivele de respingere a probelor; c) norma contravențională pe care se întemeiază soluționarea cauzei.
- Susține că instanța la emiterea hotărârii pe dosarul dat a fost imparțială și nu a luat în considerație probele anexate.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul este necesar de a fi respins ca depus peste termen, cu menţinerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menţine hotărîrea atacată, dacă acesta este depus peste termen.

Din materialele dosarului, Colegiul Penal reține că, la data de 20.02.2023, ora 13:00, în mun. Chișinău, str. Plaiului, a luat fetița minoră, fiica lui Mîndru Keira de la

L.T. ,,Tudor Vladimirescu”, și până la moment nu a fost întoarsă la mamă, cea ce a fost încălcat graficul de întrevederi cu copilul”.

Astfel, acţiunile cet. Mîndru Ruslan au fost calificate de către IP Botanica în baza art. 64 alin. (2) al Codului Contravențional al RM, în legătură cu care fapt i-a fost întocmit procesul-verbal nr. MAI05904501 din 06.04.2023.

În temeiul prevederilor art.468 din Codul contravenţional, recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).

Art. 469 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărârii asupra ei.

Totodată, Colegiul Penal reţine că repunerea în termen a recursului este o prerogativă a instanței de recurs, care urmează să se pronunțe cu motivația respectivă în textul deciziei.

Colegiul Penal reţine că, hotărîrea judecătorească a fost emisă la data de 11.03.2024.

Astfel, la data de 12.03.2024, de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a fost expediată prin intermediul poștei electronice al INS Botanica copia hotărârii nominalizate, (f.d.76), iar cererea de recurs a fost declarată de către agentul constatator la data de 29.03.2024, (f.d.77) cu depășirea termenului de 15 zile, fără a indica și a solicita motivele repunerii cererii de recurs în termenul legal.

Colegiul Penal menţionează, că în baza prevederilor legii procesual contravenționale, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunţării hotărîri, iar pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească.

Potrivit art. 230-234 Cod de procedură penală și art. 468 Cod contravențional, termenul de recursul este termen legal şi imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exerciţiul dreptului de a declara recursul şi nulitatea oricărei cereri de recurs înaintate după expirarea termenului.

Totodată, instanța de recurs reține că repunerea în termen se operează doar avînd prezente două condiţii cumulative: *întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate:*

calamitate naturală, accident, boală ş.a., pe care apreciindu-le, instanţa de recurs va constata dacă situaţia invocată de recurent constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării recursului; recursul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale. Aceste condiţii îi privesc doar pe contravenient şi civilmente responsabilă, deoarece împotriva lor poate fi începută executarea. *Prin începerea executării pedepsei se înţelege prima zi de reţinere a persoanei în cazul pedepsei privative de libertate sau de intentare a procedurii de executare a pedepsei nonprivative de libertate, sau, după caz,* de sechestrare a bunurilor părţii civilmente responsabile etc.

Conform art. 468 Cod contravențional şi practicii judiciare despre judecarea cauzelor contravenționale în ordine de recurs, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunţării hotărîri integrale, dacă legea nu dispune altfel. În acest sens, se relevă că Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *în cauza Sutter vs. Elveţia,* a statuat că de la data pronunţării hotărîrii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac. Mai mult ca atît, cu privire la necesitatea prezentării părţilor la pronunţarea integrală a sentinţei, Colegiul ţine să remarce că această chestiune este facultativă, adică părţile la dorinţă pot asista în şedinţă şi primi o copia a hotărîrii, sau ulterior se pot adresa pentru recepţionarea acesteia, însă indiferent de prezentarea sau neprezentarea acestora, termenul de atac a hotărîrii va curge începînd cu ziua următoare pronunţării.

Statuarea dată, nu este o *„concluzie a instanţei care nu are suport legal”,* ci rezultă din analiza coroborată a art. 468 Cod Contravențional.

Subsidiar celor consemnate supra, Colegiul menţionează că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită exhaustiv prin lege. Termenul respectiv este absolut şi are caracter imperativ, adică depăşirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuşi recursul a fost declarat după expirarea termenului, acesta urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepţia cînd întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate, însă, la caz, această din urmă premiză nu s-a confirmat.

În recurs, nu s-au invocat motive întemeiate ce au determinat întârzierea declarării recursului, astfel, instanţa de recurs fiind în imposibilitate să repună în termen recursul. Mai mult, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Colegiul Penal subliniază că în cazul în care termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 468 Cod contravențional este depăşit, adică recursul este declarat după

expirarea termenului prevăzut de lege, instanţa de recurs este obligată să soluţioneze chestiunea privind repunerea în termen a recursului.

Dacă întârzierea a fost determinată de motive neîntemeiate, recursul urmează a fi respins ca tardiv, fără judecarea fondului.

În ședința instanței de recurs nu au fost constatate circumstanțe noi, care ar da temei pentru repunerea în termen a recursului declarat de agentul constatator, ba mai mult recurentul nici nu a solicitat repunerea în termen a recursului.

Reieșind din prevederile legale și materialele cauzei penale enunțate mai sus, se statuează că recursul declarat la caz este depus peste termenul legal, circumstanțe în care instanța nu se va expune asupra fondului recursului declarat, or, soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Relevante în acest sens sunt şi unele aspecte ale principiului securităţii raporturilor juridice ce se conţin în *hotărîrea CtEDO din 05 iunie 2012 în cauza Ghirea contra Moldovei*, unde s-a statuat că: „ ... principiul egalităţii armelor, care reprezintă unul din elementele noţiunii mai largi a procesului echitabil – presupune că fiecare parte beneficiară de o posibilitate rezonabilă de aşi prezenta cazul în condiţiile, că nu ar pune-o într-un dezavantaj substanţial în raport cu cealaltă parte.” Prin alte cuvinte, aplicarea regulilor referitoare la termenele limită este de natură să aducă atingere principiului egalităţii armelor în cazul în care părţile nu beneficiază de aceleaşi mijloace pentru a-şi susţine argumentele în faţa instanţei.

Colegiul Penal constată că întârzierea termenului de declarare a recursului nu a fost determinată de motive întemeiate, și în atare situație, se atestă necesitatea respingerii recursului propriu-zis ca fiind depus peste termen.

Astfel, Colegiul Penal consideră că în cazul în care recursul este tardiv, instanța de recurs nu se va expune pe fondul cauzei și motivele recursului, întrucât instanța de recurs nu a fost sesizată în conformitate cu legislația procesual contravențional.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind depus peste termen recursul declarat de către agentul constatator Samburschi Petru împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 11.03.2024, menţinând hotărîrea atacată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge ca depus peste termen, recursul declarat de către agentul constatator Samburschi Petru împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 11.03.2024, prin care a fost respins ca neîntemeiat demersul despre tragerea la răspundere contravențională a cet. Mîndru Ruslan, învinuit de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 64 alin. (2) al Codului Contravențional al RM. A fost încetat procesul contravențional în privinţa cet. Mîndru Ruslan, învinuit de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 64 alin. (2) al Codului Contravențional al RM pe motivul lipsei faptului contravenției.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Marcel Juganari

Judecători: Ion Bulhac

Silvia Ccecan